Gemeente Geertruidenberg

Raadsvoorstel

Zaaknummer : 20230816107387

Aan	: Raad van Geertruidenberg
Raadsvergadering	: 14 december 2023
Agendanummer	:
Onderwerp	: Rechtmatigheidsverantwoording 2023
Portefeuillehouder	: H.H.M. de Jongh

Voorstel

1. De verantwoordingsgrens, de grens waarboven afwijkingen moeten worden opgenomen in de rechtmatigheidsverklaring van het college bij de jaarstukken, vast te stellen op 2% van de totale lasten van de gemeente inclusief dotaties aan de reserves;
2. De rapporteringsgrens, de grens waarboven afwijkingen moeten worden toegelicht in de programma's of in de paragraaf Bedrijfsvoering, vast te stellen op € 25.000;
3. In te stemmen met de nota rechtmatigheidsverantwoording gemeente Geertruidenberg.
4. Het college van burgemeester en wethouders de gemeenteraad te laten informeren over de rechtmatigheid met behulp van de monitor Rechtmatigheidsverantwoording via de paragraaf Bedrijfsvoering.

Samenvatting

Het afleggen van de verantwoording over de rechtmatigheid is met ingang van 2023 gewijzigd. De accountant geeft geen oordeel meer over de rechtmatigheid maar dit moet nu door het college van burgemeester en wethouders in de jaarstukken worden gedaan. De wetgever verwacht hiermee meer de discussie over de rechtmatigheid tussen het college en de gemeenteraad te bevorderen. Ten behoeve van deze wijziging moeten uitgangspunten en de manier waarop wordt gerapporteerd worden vastgesteld.

Inleiding

Met ingang van het verslagjaar 2023 gaat het college van burgemeester en wethouders via de jaarstukken 2023 verantwoording afleggen aan de gemeenteraad over de rechtmatigheid. De resultaten daarvan zijn voor het eerst te zien in 2024 bij het vaststellen van de jaarstukken 2023. De accountant toetst deze verantwoording alleen nog op getrouwheid.
Het college legt verantwoording af over de 3 criteria met betrekking tot rechtmatigheid, te weten;

- Begrotingscriterium (het financiële reilen en zeilen van de gemeente);
- Voorwaardencriterium (bijv. de naleving van de voorwaarden voor subsidies en Europese aanbestedingen);
- Misbruik en Oneigenlijk gebruik criterium (misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen).

Bijdrage aan maatschappelijke opgave/ strategische doelstelling/ beoogd (maatschappelijk) effect

In het collegeakkoord 2022-2026 is als een van de strategische doelstellingen opgenomen, zorgen dat bestedingen rechtmatig worden gedaan. Met het vaststellen van de uitgangspunten geven college en raad nadere duiding. Enerzijds aan de te hanteren normen en anderzijds aan de manier van rapporteren.

Argumenten

1.1 We achten een verantwoordingsgrens van 2% van de totale lasten van de gemeente inclusief dotaties aan de reserves voor 2023 verantwoord.
Deze keuze sluit aan bij de mate van interne beheersing en bedrijfsvoering die op dit moment haalbaar en verantwoord is, gelet op de verantwoording in de jaarstukken 2022. De verantwoordingsgrens ligt hiermee hoger dan grens van de goedkeurende verklaring voor de rechtmatigheid van 2022, deze bedroeg 1%. Op basis van de begroting na wijziging van 2023 bedraagt de 2% verantwoordingsgrens voor rechtmatigheidsfouten € 1.623.000.

1.2 Het verhogen van de verantwoordingsgrens naar het maximaal toelaatbare van 3% geeft een tegenstrijdig signaal ten opzichte van de strategische doelstelling uit het collegeakkoord.
Tot en met de jaarstukken 2022 bedroeg de verantwoordinggrens voor rechtmatigheidsfouten altijd 1%. Ten tijde van het opstellen van het collegeakkoord was dit de norm waarbij de strategische doelstelling is geformuleerd. Door aan te sluiten bij de maximale norm zou de norm, waarbij de jaarstukken als niet rechtmatig bestempeld worden, 3 keer hoger liggen dan voorgaande jaren.

2.1 Door de rapporteringsgrens vast te stellen op € 25.000 wordt aangesloten op de financiële verordening.
In de financiële verordening 2022 van de gemeente Geertruidenberg is opgenomen dat over financiële afwijkingen van € 25.000 of meer moet worden gerapporteerd. In het kader van de eenduidigheid is voor de rapporteringsgrens voor de rechtmatigheid hier aansluiting bij gezocht.

4.1 Door gebruik te maken van de Monitor Rechtmatigheidsverantwoording wordt de raad inzicht verschaft over het verloop van de rechtmatigheid.
De operationele vertaling van de beleidskaders vindt plaats in de "Monitor Rechtmatigheidsverantwoording". Op die manier wordt de raad navolgbaar meegenomen in de ontwikkeling en het verloop van de rechtmatigheid. Het college legt op die manier op transparante en daarmee zichtbare wijze verantwoording af. Met deze monitor kan de raad invulling geven aan zijn toetsende en controlerende rol. Bovendien stelt die monitor het college in staat af te wegen of zij wel of niet een model Verklaring Rechtmatigheid voor de raadmoet opstellen. De monitor wordt, met toelichting, elk jaar opgesteld en opgenomen in de paragraafbedrijfsvoering van de jaarstukken.

Kanttekeningen
1.1 Het vaststellen van de verantwoordingsgrens op het maximale percentage van 3% geeft meer ruimte om rechtmatigheidsfouten te maken alvorens het college een rechtmatigheidsverklaring moet opstellen in de jaarstukken.
De verantwoordingsgrens bij het maximale percentage van 3% zou op basis van de begroting na wijziging 2023 zou in dat geval € 2.434.000 bedragen.

2.1 Indien niet aangesloten wordt bij de rapporteringsgrens van de financiële verordening leidt dit tot inefficiëntie in de verantwoording bij de jaarstukken.
Met name bij het lager vaststellen van de rapporteringgrens zullen extra werkzaamheden moeten worden uitgevoerd om ook de kleinere afwijking te inventariseren en te beoordelen.

Financiën
Niet van toepassing.

Communicatie
Niet van toepassing.

Inclusieve samenleving
Niet van toepassing.

Uitvoering
Na vaststellen van de nota Rechtmatigheidsverantwoording en de uitgangspunten zullen deze worden meegenomen bij de samenstelling van de jaarstukken 2023.

Bijlagen
1. Nota Rechtmatigheidsverantwoording gemeente Geertruidenberg

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij vaststelling aan.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Geertruidenberg,
de secretaris a.i., de burgemeester,

R. Brekelmans M. Witte

De raad van de gemeente Geertruidenberg;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Geertruidenberg.

Gelet op:

Besluit:
De raad besluit:

1. De verantwoordingsgrens, de grens waarboven afwijkingen moeten worden opgenomen in de rechtmatigheidsverklaring van het college bij de jaarstukken vast te stellen op 2% van de totale lasten van de gemeente inclusief dotaties aan de reserves.
2. De rapporteringsgrens, de grens waarboven afwijkingen moeten worden toegelicht in de programma's of in de paragraaf Bedrijfsvoering vast te stellen op € 25.000.
3. Het college van burgemeester en wethouders de gemeenteraad te informeren over de rechtmatigheid met behulp van de monitor Rechtmatigheidsverantwoording via de paragraaf Bedrijfsvoering.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 14 december 2023,

Geertruidenberg,

de raad voornoemd,

de griffier, de voorzitter,

K.M.C. Millenaar-Rammelaere M. Witte